

Број: 05-05-1- 1555-2/11
Сарајево, 16. мај 2011. године

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Споразум о финансирању између Босне и Херцеговине и Европске комисије о прекограницном програму Хрватска-Босна и Херцеговина у оквиру IPA компоненте прекограницна сарадња за 2009. годину . Споразум је потписао г. Драган Вранкић, министар финансија и трезора БиХ, 10. децембра 2010. године у Сарајеву.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

PRIMLJENO: 16.05.2011			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj prilog:
01/02-05-2-	373		/

MFA – BA - MPP

Broj: 08/1-42-730-1/11
Sarajevo, 06.05.2011. godine

PREDSEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

SARAJEVO

PREDSEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO:		13.05.	20. //
Državnočasni redoslijed	Preduzimčki redoslijed	Postupak izvještaj	Preostalo vrijeme
05	05-1	1555	

Predmet: Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije o prekograničnom programu Hrvatska – Bosna i Hercegovina u okviru IPA komponente prekogranična saradnja za 2009. godinu; - dostavlja se -

U prilogu akta dostavljamo Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije o prekograničnom programu Hrvatska – Bosna i Hercegovina u okviru IPA komponente prekogranična saradnja za 2009. godinu, koji je potpisana 10. decembra 2010. godine u Sarajevu na engleskom jeziku.

Podsjećamo da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na svojoj 72. sjednici, održanoj 20. maja 2010. godine, prihvatio predmetni Sporazum i za potpisivanje ovlastilo Dragana Vrankića, ministra finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na svojoj 149. sjednici, održanoj 27. aprila 2011. godine, utvrdilo je Prijedlog odluke o ratifikaciji navedenog Ugovora.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama člana 17. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00), provede postupak ratifikacije Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije o prekograničnom programu Hrvatska – Bosna i Hercegovina u okviru IPA komponente prekogranična saradnja za 2009. godinu .

Pozivajući se na član 39. stav 8. Zakona o zaduživanju, dugu i jamstvima BiH (Sl. glasnik BiH br. 103/09), kojim kreditni sporazumi imaju prioritet u postupku ratifikacije, molimo za hitnost radi što skorije efektivnosti Ugovora.

СПОРАЗУМ О ФИНАНСИРАЊУ
ИЗМЕЂУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
И
ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ
О ПРЕКОГРАНИЧНОМ ПРОГРАМУ ХРВАТСКА -
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
У ОКВИРУ ИРА КОМПОНЕНТЕ ПРЕКОГРАНИЧНА
САРАДЊА
ЗА 2009. ГОДИНУ

Датум

(Централизовано управљање)

САДРЖАЈ

Преамбула

1. Програм
2. Имплементација програма
3. Одговорне структуре и органи власти
4. Финансирање
5. Крајњи рок за уговарање
6. Крајњи рок за извршење уговора
7. Крајњи рок за исплату
8. Однос према приходима
9. Одобравање расхода
10. Чување докумената
11. Мапа пута за децентрализацију без ex-ante контрола
12. Тумачење
13. Ђелимична невалидност и случајни пропусти
14. Ревизија и измене и допуне
15. Прекид споразума
16. Усаглашавање разлика
17. Саопштења
18. Број оригинала
19. Анекси
20. Ступање на снагу

Анекс А Прекограницни програм Хрватска - Босна и Херцеговина у оквиру IPA компоненте Прекограницна сарадња за 2009. годину

Анекс Б Нацрт споразума између Европске комисије и Босне и Херцеговине од 20. фебруара 2008. године

Анекс Ц Извјештавање

СПОРАЗУМ О ФИНАНСИРАЊУ

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

и

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА

које се у даљем тексту помињу под заједничким називом „Странке“, или појединачно као „земља корисник“ у случају Босне и Херцеговине, или „Комисија“, у случају Европске комисије.

Будући да је:

(а) 01. августа 2006. године, Вијеће Европске уније усвојило Регулативу (ЕК) бр. 1085/2006, успостављајући Инструмент за предприступну помоћ (у даљем тексту: „IPA Оквирна регулатива“). Ступивши на снагу 01. јануара 2007. године, овај инструмент представља једину законску основу за обезбеђивање финансијске помоћи актуелним земљама кандидатима (Хрватска, Бивша Југословенска Република Македонија и Турска) и потенцијалним земљама кандидатима (Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора и Србија, укључујући Косово на основу Одлуке Вијећа за сигурност при Уједињеним нацијама 1244) у њиховим напорима да спроведу политичке, економске и институционалне реформе у циљу постизања евентуалног чланства у Европској унији.

(б) 12. јуна 2007. године, Комисија је усвојила Регулативу (ЕК) бр. 718/2007, спроводећи IPA Оквирну регулативу, у којој је дат детаљан опис примјењивог менаџмента и контролних ресурса (у даљем тексту: „IPA Правило имплементације“).

(ц) Помоћ Европске уније у оквиру Инструмента за предприступну помоћ има за циљ да подржи земље кориснице у њиховим напорима да ојачају демократске институције и примјену закона, да спроведу реформу јавне администрације, да изврше економске реформе, да поштују људска права као и права мањина, да промовишу једнакост полова, да подрже развој цивилног друштва и унаприједе регионалну сарадњу, као и помирење и обнову, те допринесу одрживом развоју и смањењу стопе сиромаштва.

За потенцијалне земље кандидате, помоћ Европске уније би, такође, могла укључивати извјесно поравнање са *acquis communautaire*, као и подршку инвестиционим пројектима, који за циљ имају превасходно изградњу руководствених капацитета у домену регионалних и људских ресурса и руралног развоја.

(д) 20. фебруара 2008. године, Странке су закључиле Оквирни споразум, у коме се наводе општа правила сарадње и имплементације помоћи Европске уније у оквиру Инструмента за предприступну помоћ.

(е) „Прекограницни програм Хрватска - Босна и Херцеговина“ за период 2007-2013, усвојен је Одлуком C(2007)5934, 10. децембра 2007. године.

(ф) 12. октобра 2009. године, Комисија је усвојила „Прекограницни програм Хрватска - Босна и Херцеговина“ за 2009. годину (у даљем тексту: „програм“). Дио програма који се односи на Босну и Херцеговину биће имплементиран од стране Комисије на централизованј основи.

(г) У циљу имплементације овог програма неопходно је да Странке закључе Споразум о финансирању како би се утврдили услови за додјелу помоћи Европске уније, правила и процедуре у вези са исплатом дате помоћи, те услови под којима ће дата помоћ бити имплементирана,

СЛОЖИЛЕ СУ СЕ У СЛЈЕДЕЋЕМ:

1 ПРОГРАМ

Комисија ће посредством гранта учествовати у финансирању следећег програма, како се наводи у Анексу А овог Споразума:

Број програма: Босна и Херцеговина: 2009/21 -166 (CRIS)

Назив: Прекограницни програм Хрватска - Босна и Херцеговина у оквиру IPA компоненте Прекограницна сарадња за 2009. годину

2 ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОГРАМА

- (1) Дио овог програма који се односи на Босну и Херцеговину биће имплементиран од стране Комисије на централизованој основи, у смислу промјене Члана 53а Регулативе Вијећа (EC Euratom) бр. 1605/2002 на Финансијску регулативу, које се примјењује на општи буџет Европских заједница (у даљем тексту: „Финансијска регулатива“).
- (2) Програм ће бити имплементиран у складу са одредбама Оквирног споразума о правилима сарадње у вези са финансијском подршком ЕУ Босни и Херцеговини и имплементацијом помоћи у оквиру Инструмента за пре дприступну помоћ (IPA), који је закључен између Странака 20. фебруара 2008. године (у даљем тексту: „Оквирни споразум“), како је наведено у Анексу Б овог Споразума.

3 ОДГОВОРНЕ СТРУКТУРЕ И ОРГАНИ ВЛАСТИ

- (1) Корисник ће, у складу са Оквирним споразумом, именовати националног IPA координатора, који ће као представник земље кориснице остваривати директну сарадњу са Комисијом. Он/Она ће бити задужен за одржавање контакта између Комисије и земље кориснице, како у погледу општег приступног процеса, тако и у погледу предприступне помоћи ЕУ у оквиру IPA.
- (2) Национални IPA координатор ће, такође, бити одговоран за координацију учешћа земље кориснице у релевантном Прекограницном програму, као и транснационалним, међурегионалним или поморским програмима у оквиру других инструмената Европске уније.
- (3) Земља корисница ће успоставити оперативну структуру за дио програма који се тиче њене територије. Њен начин функционисања и одговорности дефинисане су у склопу Прекограницног програма, изузимајући расписивање тендера, уговорање и плаћање, што спада у надлежност Комисије.
- (4) При имплементацији овог програма, оперативна структура ће блиско сарађивати са оперативном структуром/ама у Хрватској.
- (5) Оперативне структуре земаља учесница ће основати заједнички Технички секретаријат за помоћ оперативним структурама при обављању њихових задужења, као и заједнички Надзорни комитет, како се наводи у Члану 142 IPA Правила имплементације.

Заједнички Технички секретаријат може да има своју испоставу у свакој од земаља учесница.

4 ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирање имплементације овог Споразума обухвата сљедеће:

- (a) Утврђени допринос Европске заједнице за 2009. годину износи максималних 1 000 000 ЕВРА (један милион евра) за дио програма који се односи на Босну и Херцеговину, како је образложено у Додатку A1 Анекса А овог Споразума. Међутим, исплата доприноса Европске уније од стране Комисије биће обављена у границама расположивих средстава.
- (b) Трошкове структура и органа постављених од стране земље кориснице у сврху имплементације овог програма сносиће земља корисница, са изузетком трошкова наведених у Члану 94(1)(ф) IPA Правила имплементације, како је образложено у оквиру Анекса А овог Споразума.

5 КРАЈЊИ РОК ЗА УГОВАРАЊЕ

- (1) Појединачни уговори и споразуми о имплементацији овог Споразума биће закључени најкасније дviјe године од дана закључења овог Споразума.
- (2) У оправданим случајевима, дати рок би могао бити продужен прије коначног датума на максимално три године од дана закључења овог Споразума.
- (3) Биће отказана исплата новчаних средстава за које није потписан никакав споразум прије крајњег рока за уговарање.

6 КРАЈЊИ РОК ЗА ИЗВРШЕЊЕ УГОВОРА

- (1) Уговори морају бити извршени у року од максимално дviјe године од дана закључења уговора.
- (2) Крајњи рок за извршење уговора може бити продужен прије крајњег датума само у оправданим случајевима.

7 КРАЈЊИ РОК ЗА ИСПЛАТУ

- (1) Средства морају бити исплаћена најкасније годину дана након коначног датума за извршење уговора.
- (2) Рок за исплату средстава може бити продужен прије крајњег датума само у оправданим случајевима.

8 ОДНОС ПРЕМА ПРИХОДИМА

- (1) IPA приходи укључују приходе стечене током пословања у периоду суфинансирања, од продаје, изнајмљивања, наплате услужних дјелатности/провизија или других еквивалентних прихода, уз изузетак:
- (а) прихода остварених путем економског суфинансирања у оквиру улагања у фирмe;
- (б) прихода остварених у оквиру финансијског инжењеринга, укључујући предузећнички капитал и консолидациони зајам, резервне фондове, зајам;
- (ц) доприносе (где је то примјењиво) за суфинансирање пословања из приватног сектора, што ће бити приказано заједно са јавним доприносима у финансијском прегледу програма.
- (2) Приходи дефинисани у пасусу 1 представљају приход који ће бити одбијен од износа одобрених расхода за одређену активност. Дати приходи ће, најкасније по завршетку програма, бити у потпуности или пропорционално одбијени од материјалних трошка пословања, у зависности од тога да ли су у потпуности или само дјелимично настали као резултат суфинансирања.

9 ОДОБРАВАЊЕ РАСХОДА

- (1) Расходи у оквиру Анекса А овог програма биће покривени доприносом Европске уније уколико су начињени по потписивању Споразума.
- (2) За сљедеће расходе неће бити одобрен допринос Европске уније у оквиру Анекса А овог програма :
- (а) порези, укључујући ПДВ;
- (б) царинске дажбине и увозне царине, или неке друге обавезе;
- (ц) куповина, изнајмљивање или лизинг земљишта или постојећих објеката;
- (д) новчане казне и трошкови парничења;
- (е) трошкови пословања;
- (ф) половна опрема;
- (г) банкарски трошкови, трошкови гаранције и слични трошкови;
- (х) трошкови конверзије, трошкови и курсни губици у вези са било којим од посебних обрачуна евра, као и други чисто финансијски трошкови;
- (и) доприноси у натури;

- (j) камата на дуговање;
- (3) На основу умањења из пасуса 2, биће одобрени сљедећи расходи:
- (а) Порези на додату вриједност, уколико су испуњени сљедећи услови:
- (i) није могућ њихов поврат никаквим средствима,
- (ii) утврђено је да их сноси крајњи корисник, и
- (iii) јасно су дефинисани у приједлогу пројекта.
- (б) трошкови транснационалних финансијских трансакција;
- (ц) тамо где имплементација операције захтијева отварање посебног рачуна, трошкови банке за отварање и вођење рачуна;
- (д) трошкови правних консултација, нотарски трошкови, трошкови техничких и финансијских експерата, трошкови рачуноводствених услуга или трошкови финансијске ревизије, уколико су директно везани за суфинансирану операцију и уколико су неопходни за њену припрему и имплементацију;
- (е) трошкови гаранције коју даје банка или друга финансијска институција, уколико национално законодавство или законодавство захтијева гаранцију;
- (ф) режијски трошкови, под условом да су базирани на реалним трошковима у оквиру имплементације дате операције. Паушалне стопе базирање на просјечним трошковима не смију прелазити 25% директних трошкова операције која може да утиче на ниво режијских трошкова. Обрачун ће бити прописно документиран и биће предмет периодичних ревизија;
- (г) куповина земљишта у износу од 10% од укупног износа одобрених трошкова предвиђених за дату операцију.
- (4) Поред техничке подршке за међудржавни програм из Члана 94 IPA Правила имплементације, биће одобрени сљедећи трошкови покривени од стране јавних органа који учествују у припреми и имплементацији операције:
- (а) трошкови професионалних услуга јавних органа (што не укључује крајњег корисника) који учествују у припреми и имплементацији неке операције;
- (б) трошкови услуга у вези са припремом и имплементацијом операције коју проводи јавни орган који је уједно и крајњи корисник и који спроводи операцију на сопствени рачун без обавезе према неком другом спољњем пружаоцу услуга, уколико они представљају додатне трошкове и уколико су у вези са директним трошковима суфинансиране операције.

Овлаштени јавни орган ће крајњем кориснику направити фактуру трошкова из тачке (а) овог пасуса или ће потврдити дате трошкове на основу докумената еквивалентне потврђене вриједности, на основу којих се може извршити идентификација стварних трошкова плаћених од стране јавног органа задуженог за спровођење дате операције.

Трошкови наведени у оквиру тачке (б) овог пасуса морају бити потврђени посредством докумената на основу којих се може извршити идентификација стварних трошкова плаћених од стране јавног органа задуженог за спровођење дате операције.

- (5) Без повреде одредби из пасуса 1, 2, 3 и 4, даља правила за одобравање расхода могу да буду установљена у оквиру Прекограницног програма у Анексу А овог Споразума.

10 ЧУВАЊЕ ДОКУМЕНТА

- (1) Сви документи који су у вези са програмом из Анекса А биће чувани најмање пет година од дана исплате грантова Европског парламента за буџетску годину на коју се односи документ.
- (2) У случају да програм из Анекса А не буде у потпуности завршен до истека рока наведеног у пасусу 1, документи који се односе на њега ће бити чувани до краја године која сlijedi након године у току које буде завршен програм из Анекса А.

11 МАПА ПУТА ЗА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈУ БЕЗ EX-ANTE КОНТРОЛА

- (1) Земља корисница ће утврдити детаљну мапу пута са индикативним стандардима и временским оквирима према којима ће Комисија да оствари децентрализацију са *ex ante* контролама. Поред тога, земља корисница ће утврдити индикативну мапу пута у циљу постизања децентрализације без *ex ante* контрола од стране Комисије.
- (2) Комисија ће вршити надзор над имплементацијом мапа путева поменутих у пасусу 1, те ће направити процјену резултата постигнутих од стране дате земље кориснице, нарочито у вези са додјелом помоћи. Мапа пута за остварење децентрализације без *ex ante* контрола може да се односи на постепено елиминисање различитих врста *ex-ante* контроле.
- (3) Земља корисница ће Комисији редовно достављати информације о напредовању имплементације дате мапе пута.

12 ТУМАЧЕЊЕ

- (1) У зависности од супротних одредби у оквиру овог Споразума, термини који су кориштени у датом Споразуму ће носити исто значење које им је приписано IPA Оквирно регулативом и IPA Правилом имплементације.

- (2) У зависности од супротних одредби у оквиру овог Споразума, референце у вези са датим Споразумом су референце на Споразум, у оквиру кога се, с времена на вријеме, врше измене, допуне и замјене.
- (3) Све референце на Вијеће или Правила Комисије се праве на назначену верзију правила. Измене датих правила ће по захтјеву бити примјењене у оквиру овог Споразума посредством измена и допуна.
- (4) Наслови у овом Споразуму немају законску важност и не утичу на његово тумачење.

13 ДЈЕЛИМИЧНА НЕВАЛИДНОСТ И СЛУЧАЈНИ ПРОПУСТИ

- (1) Уколико нека одредба овог Споразума постане невалидна или уколико овај Споразум садржи случајне пропусте, то неће утицати на валидност других одредби овог Споразума. Странке ће сваку невалидну одредбу замјенити валидном одредбом која је блиска сврси и намјени невалидне одредбе.
- (2) Странке ће попунити сваки случајни пропуст одредбом која најбоље одговара сврси и намјени овог Споразума, у складу са IPA Оквирном регулативом и IPA Правилом имплементације.

14 РЕВИЗИЈА И ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ

- (1) Имплементација овог Споразума ће бити предмет периодичних ревизија, које ће бити уговорене међу Странкама.
- (2) Свака измена и допуна коју донесу Странке биће предочена у писаној форми и чиниће дио овог Споразума. Дата измена ће ступити на снагу на дан утврђен од стране Странака.

15 ПРЕКИД СПОРАЗУМА

- (1) Без повреде пасуса 2, овај Споразум ће бити раскинут осам година по потписивању. Прекидом Споразума неће бити уклоњена могућност спровођења финансијских корекција од стране Комисије, у складу са Чланом 56 IPA Правила имплементације.
- (2) Овај Споразум може бити раскинут од стране било које Странке путем писменог обавјештења упућеног другој Странки. Дати прекид Споразума ће ступити на снагу након шест календарских мјесеци од дана уручења писменог обавјештења.

16 УСАГЛАШАВАЊЕ РАЗЛИКА

- (1) Разлике у тумачењу, исходима и имплементацији овог Споразума, на било ком нивоу учешћа, биће пријатељски регулисане путем консултација између Странака.

- (2) У случају изостанка пријатељског рјешења, свака Странка може упутити предмет на арбитражу у складу са Опционим правилима арбитраже Сталног арбитражног суда укључујући међународне организације и државе, која су на снази на дан потписивања овог Споразума.
- (3) У току арбитражног поступка биће кориштен енглески језик. Овлаштено лице које ће вршити именовања ће бити Генерални секретар Сталног арбитражног суда, који ће поступати према писменом захтјеву поднесеном од стране обију Странака. Одлука арбитра ће бити обавезујућа за Странке и неће бити права на жалбу.

17 САОПШТЕЊА

- (1) Комуникација у вези са Споразумом ће се одвијати у писаној форми на енглеском језику. Било које саопштење мора да буде потписано и достављено као оригинални документ или путем факса.
- (2) Било које саопштење у вези са овим Споразумом мора бити послано на сљедеће адресе:

За Комисију:

г. Dimitris Kourkoulas
Шеф Делегације
Делегација Европске комисије у Босни и Херцеговини
Скендерија 3А
71 000 Сарајево
Факс: +387 33 666 037

За земљу корисницу

г. Драган Вранкић
Министар
Министарство финансија и
трезора
Трг Босне и Херцеговине 1
71 000 Сарајево
Факс: +387 33 264 330

18 БРОЈ ОРИГИНАЛА

За овај Споразум ће бити припремљена копија на енглеском језику.

19 АНЕКСИ

Аnekси А, Б и Ц чине саставни дио овог Споразума.

20 СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Овај Споразум ступа на снагу на дан потписивања. Уколико Странке потпишу Споразум различитог дана, дати Споразум ће ступити на снагу на дан потписивања Споразума од стране друге од двију Странака.

За Босну и Херцеговину, у Сарајеву, дана 10.децембра 2010.године

потписао .....

г. Драган Вранкић

Министар финансија и трезора Босне и Херцеговине

За Комисију, у Сарајеву, дана 10. децембра 2010.године

потписао .....

г. Dimitris Kourkoulas

Шеф Делегације ЕУ

**АНЕКС А ПРЕКОГРАНИЧНИ ПРОГРАМ ХРВАТСКА - БОСНА И
ХЕРЦЕГОВИНА У ОКВИРУ IPA КОМПОНЕНТЕ
ПРЕКОГРАНИЧНА САРАДЊА ЗА 2009. ГОДИНУ**

ДОДАТАК А1

Приједлог о финансирању Прекограницног програма Хрватска - Босна и Херцеговина за 2009. годину, усвојен Одлуком Комисије C(2009)7620 12. октобра 2009. године

ДОДАТАК А2:

Прекограницни програм 2007-2013 Хрватска - Босна и Херцеговина, усвојен Одлуком Комисије C(2007)5934 10. децембра 2007. године

**АНЕКС Б ОКВИРНИ СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ
И БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ОД 20. ФЕБРУАРА 2008.
ГОДИНЕ**

АНЕКС Ц ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

- (1) Оперативне структуре земаља корисница које учествују у Прекограницном програму послаће Комисији и именованим националним IPA координаторима годишњи извјештај и завршни извјештај о имплементацији Прекограницног програма по обављеном увиду од стране заједничког Надзорног комитета.

Годишњи извјештај ће бити поднесен до 30. јуна сваке године, с тим што ће први извјештај бити поднесен у току друге године по усвајању Прекограницног програма.

Завршни извјештај ће бити поднесен најкасније шест мјесеци по затварању Прекограницног програма.

- (2) Извјештаји наведени у оквиру пасуса 1 ће укључивати слеђеће информације:

(а) напредак у имплементацији Прекограницног програма и приоритети у оквиру специфичних, проверених циљева, уз квантификацију, уколико подлијежу квантификацији, користећи индикаторе наведене у Члану 94(1)(д) IPA Правила имплементације на нивоу приоритетне осе;

(б) кораци које су оперативне структуре и/или заједнички Надзорни комитет предузели у циљу осигурања квалитета и ефективности имплементације, с нагласком на:

мјере надзора и евалуације, укључујући начин прикупљања података,

преглед значајнијих проблема који су се појавили при имплементацији Прекограницног програма и предузете мјере;

корист од техничке помоћи;

(ц) мјере које су предузете у циљу обезбеђења информација о Прекограницном програму и његовој публикацији.

Уколико постоје услови за то, информације из тачака (а) и (ц) овог пасуса могуће је доставити у сажетом облику.

Информације из тачке (б) не смију улазити у састав извјештаја уколико није било значајнијих измена од претходног извјештаја.

Потврђујем да овај превод потпуно одговара изворнику који је састављен на енглеском језику.
Бр. дневника:
Датум:
Мјесто:
ЗИНАЈДА ХРВАТ

Стални судски тумач за енглески језик.

ДОДАТАК А1

ПРИЈЕДЛОГ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ЗА 2009. ГОДИНУ ПРЕКОГРАНИЧНОГ ПРОГРАМА ХРВАТСКА–БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

1. ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Корисници	Хрватска и Босна и Херцеговина
ЦРИС број	Хрватска ИПА/2009/021/176 Босна и Херцеговина ИПА/2009/021/166
Година	2009
Вриједност	Хрватска: 1.0 милиона ЕУР Босна и Херцеговина: 1.0 милиона ЕУР Укупна вриједност донације ИПА: 2.0 милиона ЕУР
Оперативне структуре	Хрватска: Министарство регионалног развоја, шумарства и водног господарства ¹ Босна и Херцеговина: Дирекција за европске интеграције
Проведбено тијело	За Босну и Херцеговину: Европска комисија За Хрватску: Агенција за регионални развој (АРД) ²
Крајњи датум за закључење Споразума о финансирању	Најкасније до 31. децембра 2010.
Крајњи датум за уговарање	2 године од закључења споразума о финансирању. Нема рока за пројекте ревизије и процјене обухваћене овим споразумом о финансирању, у складу са Чланом 166(2) Финансијске регулативе Ови рокови се такође односе на државно суфинансирање.
Крајњи датум за извршење	2 године од крајњег датума за уговарање. Ови рокови се такође односе на државно суфинансирање.
Шифра сектора	11120, 16061, 32130, 33210, 41010, 43040, 91010
Буџетске линије	22.020401
Менаџер планирања задатака	За Хрватску: ДГ ЕЛАРГ. Б.1 За Босну и Херцеговину: ДГ ЕЛАРГ. Ц.1
Менаџер имплементације	За Хрватску: Делегација Европске комисија у Хрватској, Сектор операција 1

¹ Бивше Министарство мора, туризма, промета и развоја (МСТГД). Име министарства је промијењено крајем 2007.

² Агенција за регионални развој (АРД) замјењује Средишњу агенцију за финансирање и уговорање (ЦФЦА) као агенцију која врши имплементацију.

задатка	За Босну и Херцеговину: Делегација Европске комисија у Босни и Херцеговини, Сектор операција II
---------	---

2. ПРЕГЛЕД

2.1. Увод

2.1.1. Процес програмирања

Процес програмирања се одвијао у периоду од децембра 2006. до маја 2007. Програм је развијен након процеса ширих консултација са локалним интересним групама и потенцијалним корисницима са обе стране границе. Први билатерални састанак између представника државних институција надлежних за ИПА компоненту II одржао се 22. децембра 2006. На том састанку, разматран је и договорен процес елаборисања програма између двије стране.

22. марта 2007., Заједнички одбор за програмирање (ЈПЦ) се састао по први пут. ЈПЦ се састоји од представника хрватских и босанско-херцеговачких државних власти, као и регионалних власти из сусједних области. Циљ састанка је био дефинисати опис задатака за Заједнички одбор за програмирање и Заједнички тим за израду нацрта.

Током мјесеца марта и априла 2007., разматран је садржај SWOT (снаге, слабости, прилике и пријетње) анализе и усвојен је на другој сједници Заједничког одбора за програмирање у Сарајеву 20. априла 2007. Током мјесеца априла 2007., корисници програма су разматрали стратешке дијелове програма (приоритете, мјере и активности) који су усвојени на трећој сједници Заједничког одбора за програмирање у Загребу 11. маја 2007. ЈПЦ је усвојио коначан нацрт документа о програмирању 25. маја 2007.

2.1.2. Листа пожељних области

У Хрватској, пожељна област према Члану 88 ИПА правила за имплементацију, се састоји о 9 жупанија (статистички региони према НУТС класификацији ниво 3):

Вуковарско-Сријемска жупанија, Бродско-Посавска жупанија, Сисачко-Мославачка жупанија, Карловачка жупанија, Личко-Сењска жупанија, Задарска жупанија, Шибенско-Книнска жупанија, Сплитско-Далматинска жупанија, Дубровачко-Неретванска жупанија.

У Босни и Херцеговини, пожељна област према Члану 88 ИПА правила за имплементацију, се састоји од 95 босанско-херцеговачких општина (три економска региона):

сјевероисток: Бијељина, Теочак, Угљевик, Лопаре, Тузла, Лукавац, Целич, Брчко, Сребреник, Петрово, Грачаница, Добој исток, Градачац, Пелагићево, Доњи Забар, Орашје, Домаљевац-Самац, Самац, Модрича, Вукосавље, Оџак, Босански Брод, Сребреница, Братунац, Милићи, Хан Пијесак, Власеница, Кладањ, Шековићи, Калесија Осмаци, Зворник, Бановићи, Живинице, Калесија, Сапна,

сјеверозапад: Прњавор, Србац, Лакташи, Челинац, Котор Варош, Скендер Вакуф/Кнежево, Добретићи, Шипово, Јајце, Језеро, Mrkoњić Град, Бања Лука, Босанска Градишка, Босанска Дубица, Пријedor, Оштра Лука, Сански Мост, Кључ, Кључ/Рибник, Mrkoњić Град/Власиње, Гламоч, Босанско Грахово, Дрвар, Источни Дрвар, Петровац-Дринић, Босански Петровац, Босанска Крупа, Крупа на Уни, Нови Град, Босанска Костајница, Бужим, Велика Кладуша, Цазин, Бихаћ, Добој, Дервента

Херцеговина: Прозор/Рама, Коњиц, Невесиње, Гацко, Билећа, Требиње, Равно, Љубиње, Берковићи, Мостар, Јабланица, Купрес, Купрес (PC), Томиславград, Посуђе,

Широки Бријег, Читлук, Столац, Неум, Чапљина, Љубушки, Груде, Ливно, Источни Мостар.

У Хрватској, сусједне области према Члану 97 ИПА регулативе за имплементацију су: Осјечко-Барањска жупанија, Пожешко-Славонска жупанија, Загребачка жупанија, Бјеловарско-Билогорска жупанија, Приморско-Горанска жупанија, (статистички региони према НУТС класификацији ниво 3).

2.2. Глобални циљ(еви) програма

Глобални циљ програма је охрабрити стварање прекограницких мрежа и партнерства, те развој заједничких прекограницких акција, у циљу ревитализације економије, заштите природе и околиша, као и повећање социјалне кохезије програмских области.

Додатни циљ програма је јачање капацитета локалних, регионалних и државних институција за руковођење програмима ЕЦ и њихова припрема за руковођење будућим прекограницким програмима у склопу циља европске територијалне сарадње Структуралних фондова ЕЦ.

Вишегодишњи индикативни документ планирања за Хрватску за период 2008-2010 показује да ће прекограницна сарадња, вођена у склопу Компоненте II, помоћи Хрватској у прекограницичној, транснационалној и међурегионалној сарадњи са земљама чланицама ЕУ и земљама корисницама ИПА. Концентрисаће се на побољшање туристичких потенцијала, стварање ближих веза између граничних области и помоћ заједничким активностима заштите околиша.

Вишегодишњи индикативни документ планирања за Босну и Херцеговину за исти период, ће помоћи активностима усмјеренима на промоцију и унапријеђење прекограницне сарадње и друштвено-економске интеграције граничних области. То ће се извршити кроз јачање економских, еколошких и културних веза између земаља учесница, укључујући међујудске активности.

Програм је у складу са главним државним секторним стратегијама у Хрватској и Босни и Херцеговини.

Имајући у виду ограниченост средстава доступних у оквиру ИПА 2007-2013 и величину програмске области, амбиција програма је изнад свега допринос оживљавању граничних веза и активности у програмској области путем охрабривања сарадње на локалном нивоу око заједничких еколошких и друштвено-економских проблема.

2.3. Приоритетне оси, мјере и њихови специфични аспекти у погледу имплементације буџета за 2009.

Приоритети и мјере дефинисани у оквиру овог прекограницног програма су структуирани на такав начин да поштују и омогућавају имплементацију специфичних циљева. Идентификована су два приоритета за прекограницну сарадњу. Одабрани су на начин имајући у виду пружање помоћи областима од конкретног потенцијала, као што су туризам и сектор малих и средњих предузећа, те области које би подигле квалитет живота и побољшале друштвену кохезију кроз заштиту природе и околиша и бољи приступ услугама. Такође, један од приоритета је фокусирање на техничку помоћ, обезбиђење ефикасне управе и имплементације програма.

Када је у питању Хрватска, водиће се рачуна о томе да не дође до оперативног или финансијског преклапања, укључујући ниво учесника, уз било коју од мјера које се обухваћене Оперативним програмима за Хрватску у оквиру ИПА Компоненти III, IV и V (Регионални развој, људски ресурси, развој пољопривреде и рурални развој).

Сваки прекогранични програм ће креирати правила за прихватљивост за одабир операција које осигуравају исте услове прихватљивости са сличне активности, као и поштивање стандарда Заједнице, а по потреби, између различитих прекограничних програма и са другим ИПА компонентама.

Приоритет 1: Стварање заједничког економског простора

Овај приоритет је одговор на тешку економску ситуацију са обе стране границе, окарактерисану падом броја становништва, високим нивоом зависности од слабо развијеног пољопривредног сектора и сектора малих и средњих предузећа, те сусрећући се са проблемима као што су слаба доступност кредита, експертизе и предузетништва. Сектор туризма је добро развијен у западним дијеловима програмске области – у близини Јадранске обале – али прилично неразвијен у средишњим и источним дијеловима. Неке од основних препрека за развој сектора туризма су лоша туристичка инфраструктура (претежно у областима које не припадају приобаљу), низак ниво маркетинга, те недовољна размјена информација између туристичких оператора и других економских сектора (посебно пољопривреде).

Циљ овог приоритета је допринијети интеграцији економије у граничним областима подстицањем сарадње у области туризма и помоћи малим и средњим предузећима и промоцији предузетништва. Посебни циљеви су развој препознатљиве туристичке понуде засноване на општем еколошком и културном наслеђу и побољшање конкурентности локалне туристичке економије. Такође, програм ће помоћи развоју регионалне економије јачањем сектора малих и средњих предузећа и институцијама и службама за пословну помоћ.

Стварање заједничког економског простора имплементираће се на два начина:

Мјера 1: Заједнички развој туристичке понуде

Заједнички развој туристичке понуде ће помоћи побољшању и разноликости туристичких производа и услуга, као и заједничком пласирању ових производа и услуга. Ова мјера ће мобилизирати потенцијале у областима екологије и културе, те допринијети унапријеђењу вјештина људи који раде у области туризма, пољопривреде и културе.

Пожељне врсте акција су нпр: цертифицирање локалних производа, промоција туризма и тржишних иницијатива, очување и вредновање културног наслеђа, развоја тематских (прекограничних) ruta итд.

Мјера 2: Промоција предузетништва

Друга мјера помаже промоцији предузетништва и иницијативама за повећање конкурентности и иновативности сектора малих и средњих предузећа. Мјера подстиче шеме које стварају пословне, истраживачке и образовне мреже ван граница. То може бити: обука и образовне активности за мала и средња предузећа, развој партнериства између малих и средњих предузећа и универзитета или заједничких институција за пословну помоћ.

Мјере 1 и 2 ће се у основи имплементирати кроз захтјеве за понуду.

Приоритет 2: Побољшање квалитета живота и друштвене кохезије

Приоритет 2 је одговор на друштвене и еколошке проблеме граничне области. Ниво незапослености је висок, посебно у руралним областима, и постоји недостатак активних мјера запошљавања како би се ријешило ово питање. Постоји општа тенденција нестанка сиве масе и лошег приступа образовним и социјалним службама.

У области заштите животне средине, Хрватска и Босна и Херцеговина се суочавају са истим и изазовима и имају исте шансе. На обе стране границе, постоје важне природне занимљивости – природни паркови и ријеке, али нема координације у смислу како заштитити околиш нпр. збрињавањем отпадних вода, а нема ни било каквих координираних напора у смислу како се носити са природним катастрофама као што су поплаве или пожари. Минска поља су такође чест проблем у програмској области. Процијењено је да се још увијек мора уклонити око 305,000 неексплодираних мина, које покривају терен од око 1,800 km².

Општи циљ приоритета 2 је унаприједити квалитет живота у граничној области смањењем штете /rizika по околиш и повећати друштвену кохезију у локалним заједницама. Постоје два посебна циља: први је заштита и очување околиша и подстицање одрживог искориштавања природних ресурса у граничним регионима кроз заједничке акције и кампање за подизање свијести. Други посебни циљ је усмјерен на омогућавање приступа услугама заједнице које имају утицај на добробит и друштвену кохезију локалних заједница и њених грађана.

Сљедеће двије мјере су намијењене побољшању квалитета живота и друштвене кохезије:

Мјера 1: Защита природе и околиша

Заштита природе и околиша је сама по себи важна, али је такође и важна због развоја туризма. Стoga ће ова мјера подржати иницијативе које спречавају деградацију човјекове околине и које промовишу одрживу експлоатацију природних ресурса. Примјери активности су: заједнички документи за планирање водоопскреје и збрињавања отпадних вода, студије о обновљивим енергијама, активности подизања свијести о заштити човјекове околине и заједничке интервентне акције у случајевима поплава или пожара.

Мјера 2: Побољшање доступности услуга заједнице у граничној области

Друга мјера ће се усмјерити на добробит и друштвену кохезију локалних заједница и допринијети побољшању прекограницчких односа. Мјера ће помоћи развоју међуљудских акција широм граница у областима као што су образовање, социјална и здравствена заштита, култура и спорт. Укључивање локалне власти, грађанско друштво и социјалне партнere, те охрабрити успоставу прекограницчких мрежа у друштвено-кохезионим активностима. Оне могу бити: заједничке омладинске иницијативе, помоћ маргинализованим групама, лакши приступ здравству, култури и образовању итд.

Мјере 1. и 2. ће се у основи имплементирати кроз захтјеве за понуде.

Привремени распоред и индикативна вриједност захтјева за понуду за Приоритет 1 (Стварање заједничког економског простора) и Приоритет 2 (Побољшање квалитета живота и друштвене кохезије)

За буџет 2009., приједлог је лансирати један заједнички захтјев за понуду, условно у другој половини 2010.; све четири мјере из Приоритета 1 и Приоритета 2, обухватају и велике (нпр. 50 000 ЕУР–300 000 ЕУР) и мале (нпр. 20 000 ЕУР –50 000 ЕУР) грантове. Примјењивање се основни критерији одабира и додјеле грантова, према Практичном водичу за уговорне процедуре за вањску помоћ ЕЦ (ПРАГ). Детаљни критерији за избор и додјелу биће описани у захтјеву за понуду – Апликативни пакет (Смјернице за кандидате).

Генерално, изградња прекограницких капацитета биће хоризонтална тема која подупире Приоритете 1 и 2 и, где то буде могуће, биће интегрисана у све мјере у овим

приоритетима. Прекогранични капацитети ће се градити давањем предности пројектима који:

(а) побољшавају сарадњу и размјену искуства између локалних и регионалних интересних група како би се повећала прекогранична сарадња.

(б) интензивирају и консолидују прекогранични дијалог и успостављају институционалне односе између локалних администрација и других релевантних локалних или регионалних интересних група.

(ц) пружају информације и вјештине локалним и регионалним властима да развијају, имплементирају и руководе прекограничним пројектима.

Предвиђају се слједећи катализитички ефекти: побољшање еколошких стандарда, побољшање социјалне и културне добробити, одржива употреба локалних материјала и људских ресурса, пријенос знања кроз пројектну сарадњу, ефекти предузетништва који у коначници отклањају потребу за спољним средствима у будућности, те стварање пословних прилика. Такође, имплементација пројекта ће стимулисати и створити позитивно окружење за даљу сарадњу.

Обавезе државног суфинансирања гарантују пуну укљученост начела додавања ЕУ.

Приоритет 3: Техничка помоћ

Циљ приоритета техничке помоћи је побољшање прекограничне сарадње и управљачких оружја. Претежно ће покривати трошкове који су у директној вези са имплементацијом програма: трошкови ширења информација и обезбиђење видљивости програма, подизање свијести у прекограничној области, промоција сарадње и размјена искуства; административни и логистички трошкови за заједничку структуру програма (Заједнички одбор за мониторинг, Заједнички технички секретаријат и његове подружнице, укључујући трошкове особља, изузевши плате јавних званичника), што укључује мониторинг и контролу првог нивоа, трошкове учешћа на различitim састанцима у вези са имплементацијом програма.

Приоритет 3 ће се имплементирати на 2 начина:

Мјера 1: Помоћ примјени и имплементацији програма

Ова мјера ће помоћи раду државних оперативних структура и Заједничком одбору за мониторинг у вођењу програма. Такође ће осигурати пружање савјета и помоћи крајњим корисницима у развоју и имплементацији пројекта.

Мјера 2: Помоћ у информисању, публицитету и процјени програма

Друга ТА мјера ће помоћи у информисању, публицитету и процјени програма. Омогућиће подизање свијести о програму међу локалним, регионалним и државним доносиоцима одлука, као и становницима програмске области, те општој јавности у обе земље. Такође, мјера ће помоћи у пружању експертске помоћи Заједничком одбору за мониторинг у вршењу планирања и процјене програма.

Имајући у виду да релевантне државне власти (Оперативне структуре у Хрватској и Босни и Херцеговини) уживају *de facto* монопол ситуацију (у смислу Члана 168, став 1, тачка ц Правила имплементације Финансијске регулативе) за имплементацију прекограничног програма, релевантне уговорне власти у обе земље ће склопити одвојене директне грант уговоре без захтјева за понуду са Оперативним структурама до износа који је омогућен у оквиру Приоритета 3 у свакој земљи. Подуговарање од стране Оперативних структура активности обухваћених директним уговором (нпр. ТА ,

процјена, публицитет итд.) је дозвољено у складу са чланом 120 Финансијске регулативе³ и Чланом 184 Правила имплементације⁴ Финансијске регулативе.

2.4. Преглед прошлих и текућих ЦБЦ искустава, укључујући научене лекције и донаторску координацију

Хрватска

– Имплементирани пројекти су

- ЦАРДС 2001 'Стратегија и јачање капацитета за сарадњу у граничној области' (Идентификација будућих граничних пројеката са Србијом, Босном и Херцеговином, Црном Гором)
- ЦАРДС 2002 'Стратегија и јачање капацитета за регионални развој' (Институционални аранжмани за управљање ЦБЦ)
- ЦАРДС 2003 'Локални гранични регионални развој' (шема гранта са Словенијом)
- ЦАРДС 2003 'Техничка помоћ за управљање програмима сусједства' (Помоћ JTC за трилатерални програм Хрватска-Словенија-Мађарска)
- ПХАРЕ 2005 'Прекогранична сарадња између Хрватске, Словеније и Мађарске' (Трилатерална грантна шема), Програм сусједства између Хрватске, Словеније и Мађарске 2004–2006; 25 имплементираних пројеката
- ПХАРЕ 2005 'Јадранска прекогранична сарадња између Хрватске и Италије, Пхаре ЦБЦ / ИНТЕРРЕГ III А - Нови програм јадранског сусједства 2004–2006; 35 имплементираних пројеката
- ПХАРЕ 2006 Прекогранична сарадња између Хрватске, Словеније и Мађарске' (Трилатерална грантна шема), Програм сусједства између Хрватске, Словеније и Мађарске 2004–2006; 21 имплементирани пројекат

– Пројекти/програми тренутно у фази имплементације

Пројекти

- ЦАРДС 2004 'Јачање институција и капацитета за ЦБЦ' (Помоћ Министарству за море, туризам, промет и развој)
- ЦАРДС 2004 'Сарадња граничног региона' (Грантна шема са Србијом, Босном и Херцеговином, Црном Гором); 8 пројеката у фази имплементације

Програми

- ПХАРЕ 2006 'Јадранска прекогранична сарадња између Хрватске и Италије, Пхаре ЦБЦ / ИНТЕРРЕГ III А - Нови програм јадранског сусједства 2004–2006; 17 пројеката у фази имплементације
- Транснационални Програм ЦАДСЕС 2004-2006; 9 пројеката у фази имплементације
- ИПА 2007 и ИПА 2008 ЦБЦ Програми Хрватске/Босне и Херцеговине, Хрватске/Црне Горе, Хрватске/Србије, Хрватске/Мађарске,

³

Одредба 1605/2002 (OJ L 248, 16.9.2002, p.1).

⁴

Одредба 2342/2002 (OJ L 357, 31.12.2002, p.1).

Хрватске/Словеније, ЦБЦ ИПА Adriatic, ЕРДФ Транснационални програми за европску територијалну сарадњу "Југоисточна Европа" и "Медитеран"

Босна & Херцеговина

– Пројекти који су тренутно у фази имплементације:

- ЦАРДС 2004-2006 Програм јадранског сусједства
- Транснационални програм ЦАДСЕС 2004-2006
- ИПА 2007 и ИПА 2008 ЦБЦ Програми Босне и Херцеговине/Хрватске, Босне и Херцеговине/Србије, Босне и Херцеговине/Црне Горе, ЦБЦ ИПА Adriatic, ЕРДФ Транснационални програми европске територијалне сарадње "Југоисточна Европа" и "Медитеран" (посљедњи само у оквиру ИПА 2008. средстава)

Док обе земље имају искуства са програмима прекогранице сарадње које финансира ЕЦ (ЦБЦ) са другим земљама, ипак имају ограничено искуство у међусобној сарадњи. У периоду 2004-2006, само грантна шема 'Сарадња граничних региона са Србијом, Црном Гором, Босном и Херцеговином' (финансирана из средстава хрватског ЦАРДС 2004) има хрватске и босанске партнere. У оквиру ове грантне шеме, уговорено је 8 пројекта. Затим, ИНТЕРРЕГ IIIA Adriatic ЦБЦ финансирао је 7 пројекта (од којих је 36 са хрватским корисницима) а који је у кључивао хрватско-босанско партнерство. Међутим, само 5 од наведених има партнere унутар програмске области. Уговорено је додатних 35 пројекта са хрватским и босанским партнерима у оквиру другог позива Јадранског програма.

У оквиру текућих програма ИПА 2007. и ИПА 2008. ЦБЦ Хрватске/Босне и Херцеговине, власти двије земље су формирале Заједнички одбор за мониторинг и Заједнички технички секретаријат како би припремили прве захтјеве за понуде који ће се лансирати у првом семестру 2009.

Научене лекције

Обе земље су стекле искуства у претходним учешћима у програмима прекогранице сарадње, нарочито оним који укључују земље чланице са солидном праксом у смислу прекогранице сарадње, а који се могу пренети оним земљама које имају мање искуства. Као резултат, области које се граниче са земљама чланицама имају много више капацитета и знања о пројектима прекогранице сарадње него области које граниче са земљама које нису земље чланице. Ова ситуација се могла видјети током имплементације ЦАРДС 2004 "Програм сарадње граничних региона", када су сусједне области Хрватске, Босне и Херцеговине, Србије и Црне Горе добиле прву прилику да се пријаве за мање пројекте прекогранице сарадње. Постојао је општи недостатак знања о томе како припремити и водити пројекте, а локалне интересне групе су имале потешкоћа у проналажењу партнера с друге стране границе.

Досадашња искуства у сарадњи пограничних региона показују да је солидна фаза припреме, укључујући подизање свијести и обуку прије лансирања активности, кључна за исход програма.

Тематска процјена ЦБЦ програма у оквиру ПХАРЕ програма је закључила да је већина пројекта имала јасан учинак у једном дијелу пограничног региона, али су ти заједнички пројекти били прије изузетак него правило. Одатле проистиче важност да се осигура да су пројекти резултат заједничких локалних или регионалних иницијатива. Други закључак горе поменуте процјене је да је синхронизованост у заједничким пројектима кључна у смислу резултата, учинка и одрживости. Стога је важно да

партнери имају успостављене и договорене планове координације и механизме прије потписивања финансијског споразума.

Донаторска координација

У складу са чланом 20 ИПА уредбе и Чланом 6 (3) Правила имплементације ИПА, у 2007. Европска комисија је тражила од представника земаља чланица и локалних међународних финансијских институција у Хрватској и Босни и Херцеговини да дају своје коментаре у вези са нацртом вишегодишњег програма прекограницичне сарадње и доставе их Комисији. Комисија је примила и коментаре из Британске амбасаде у Загребу и Свјетске банке.

2.5. Хоризонтална питања

Програм ће промовисати одрживо управљање човјековом средином унапријеђењем сарадње између институција, ради имплементације заједничких акција за заштиту природе.

Програм ће такође помоћи политици једнакости полова и једнаких прилика кроз одабир пројекта који укључују посебно уважавање једнаких прилика за полove, етничке групе и инвалиде, у складу са начелима Европске уније.

2.6. Референтне тачке

"H" је датум закључења финансијског споразума

	H	H+1 (кумулативн о)	H+2 (кумулативн о)
Број директних грант уговора у Хрватској	1	1	1
Број директних грант уговора у Босни и Херцеговини	1	1	1
Број захтјева за понуду лансирања у Хрватској и Босни и Херцеговини	1	1	1
Стопа уговарања (%) у Хрватској	10%	100%	100%
Стопа уговарања (%) у Босни и Херцеговини	10%	100%	100%

2.7. Смјернице за децентрализацију управљања ЕУ фондовима без ex ante контрола Комисије

Према Члану 8(4)(ц) ИПА Правила за имплементацију, земља корисник ће дати смјернице са индикативним референтним тачкама и роковима за постизање децентрализације без ex ante контрола Комисије.

Што се тиче претходних финансијских инструмената ЕЦ (Пхаре и ЦАРДС), децентрализација са ex ante контролом је повјерена Хрватској од стране Комисије у фебруару 2006. Након тога је услиједила ревизиона мисија од стране ЕЛАРГ Е.5 ревизионе јединице у фебруару 2007. ради верификације испуњености услова за пријенос управе у складу са доле наведеним у одлуци Комисије. Што се тиче ИПА, Европска комисија и Влада Републике Хрватске су 27. августа 2007. потписале оквирни споразум о правилима за сарадњу у погледу финансијске помоћи ЕЦ Хрватској у оквиру ИПА. Комисија је одлучила 14. новембра 2008. да повјери Хрватској, притом задржавајући ex ante контроле делегације Европске комисије, управна овлаштења у

оквиру ИПА Компоненте II. Смјернице за децентрализацију управљања ИПА фондовима без *ex ante* контрола Комисије ће се дати онда када су се све препоруке ревизора садржане у одлуци Комисије о пријеносу размотриле од стране хрватских власти у оквиру договорених рокова.

У Босни и Херцеговини, припреме за децентрализацију управљања фондовима ЕЦ су у току. У јуну 2008, Савјет министара је усвојио Стратегију за имплементацију Система за децентрализовану имплементацију (ДИС). Главне ДИС структуре и функције су у формиране. Техничка помоћ у оквиру ЦАРДС и ИПА помаже процес припреме. Босна и Херцеговина је усмјерена на акредитацију у наредне две године.

3. БУЏЕТ ЗА 2009

3.1. Индикативна финансијска табела за 2009. за Хрватску (ЕУР)

	Средства ИПА Заједнице		Државна средства		Укупно (ИПА плус државна средства)	
	ЕУР (а)	% ⁽¹⁾	ЕУР (б)	(%) ⁽¹⁾	ЕУР (ц)=(а)+(б)	(%) ⁽²⁾
Приоритетна оса 1	450 000	85%	79 411.76	15%	529 411.76	45%
Приоритетна оса 2	450 000	85%	79 411.76	15%	529 411.76	45%
Приоритетна оса 3	100 000	85%	17 647.06	15%	117 647.06	10%
УКУПНО	1 000 000	85%	176 470.58	15%	1 176 470.58	100%

⁽¹⁾ Изражено у % од укупног износа (ИПА плус државна средства) (стуб(ц))

⁽²⁾ Изражено у % од коначног укупног износа (ц). Показује релативну тежину сваког приоритета у вези са укупним средствима (ИПА + државна)

3.2. Индикативна финансијска табела за 2009. за Босну и Херцеговину (ЕУР)

	Средства ИПА Заједнице		Државна средства		Укупно (ИПА плус државна средства)	
	ЕУР (а)	% ⁽¹⁾	ЕУР (б)	(%) ⁽¹⁾	ЕУР (ц)=(а)+(б)	(%) ⁽²⁾
Приоритетна оса 1	450 000	85%	79 411.76	15%	529 411.76	45%
Приоритетна оса 2	450 000	85%	79 411.76	15%	529 411.76	45%
Приоритетна оса 3	100 000	85%	17 647.06	15%	117 647.06	10%
УКУПНО	1 000 000	85%	176 470.58	15%	1 176 470.58	100%

⁽¹⁾ Изражено у % од укупног износа (ИПА плус државна средства) (стуб(ц))

⁽²⁾ Изражено у % од коначног укупног износа (ц). Показује релативну тежину сваког приоритета у вези са укупним средствима (ИПА + државна)

3.3. Начело суфинансирања које се примјењује на пројекте финансиране у оквиру програма

Допринос Заједнице је израчунат у вези са прихватљивим трошковима, који су за прекограницни програм Хрватска – Босна и Херцеговина базирани на укупним трошковима, према договору земаља учесница и прекограницног програма.

Допринос Заједнице на нивоу приоритетне оси неће превазилазити 85% прихватљивих трошкова.

Допринос Заједнице за сваку приоритетну осу неће бити мањи од 20% од прихватљивих трошкова.

Примјењују се одредбе Члана 90 ИПА Правила за имплементацију.

4. ИМПЛЕМЕНТАЦИОНИ АРАНЖМАНИ

4.1. Метода имплементације

Дио овог програма који се тиче Хрватске ће се имплементирати у складу са Чланом 53ц Финансијске регулативе⁵ и кореспондентних одредби Правила имплементације⁶. Земља корисник ће наставити да обезбиђењује константно поштивање услова из Члана 56 Финансијске регулативе.

Ex-ante контрола Комисије ће се примјењивати на тендере за уговоре, лансирање захтјева за понуде и додјелу уговора и грантова док Комисије не омогући децентрализовану управу без ex-ante контроле у складу са Чланом 18 ИПА Правила за имплементацију.

Дио програма који се тиче Босне и Херцеговине ће се имплементирати на централизованој основи од стране Европске комисије у складу са Чланом 53а Финансијске регулативе⁷ и кореспондентних одредби Правила за имплементацију⁸.

У случају централизоване управе, улога Комисије у избору операција у оквиру прекограницног програма између земаља корисница, образложена је у Члану 140 ИПА Правила за имплементацију.

4.2. Општа правила за набавку и процедуре додјеле грантова

Набавка ће слиједити одредбе Дијела Два, Поглавље IV Финансијске регулативе и Дијела Два, Глава III, Поглавље 3 Правила за имплементацију, као и правила и процедуре за уговоре о услугама, набавци и радовима који се финансирају из главног буџета Европских заједница у сврху сарадње са трећим земљама, а које је усвојила Комисија 24. маја 2007. [Ц(2007)2034].

Процедуре додјеле грантова ће слиједити одредбе Дијела Један, Глава VI Финансијске регулативе и Дијела Један, Глава VI Правила за имплементацију.

По потреби, уговорне власти ће такође користити стандардне предлошке и моделе који олакшавају примјену горе наведених правила из "Практичног водича за уговорне процедуре за спољне акције ЕЦ" ("Практични водич"), како је и објављено на ЕуропеАид веб-страници⁹ на дан иницирања набавке или процедуре за додјелу гранта.

4.3. Процјена еколошког учинка и очување природе

Сва улагања ће се вршити у складу са релевантним еколошким законима Заједнице.

Процедуре за процјену еколошког учинка, у складу са ЕИА-директивом¹⁰, у потпуности се примјењују на све инвестиционе пројекте у оквиру ИПА. Ако ЕИА-директива још увијек није у потпуности транспонирана, процедуре ће бити сличне онима из горе поменуте директиве.

⁵ Види фусноту 3 *supra*.

⁶ Види фусноту 4 *supra*.

⁷ Види фусноту 3 *supra*.

⁸ Види фусноту 4 *supra*.

⁹ Тренутна адреса:

http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/practical_guide/index_en.htm

¹⁰ Директива Савјета 85/337/ЕЕЦ од 27. јуна 1985. о процјени учинка одређених јавних и приватних пројеката за заштиту човјекове средине (OJ L 175, 5.7.1985, p. 40.)

Ако се чини да ће пројекат највјероватније имати утицаја на природне локалитете од значаја за очување, извршиће се адекватна процјена очувања природе, и мора се документовати у складу са Чланом 6 Директиве о стаништима¹¹.

5. МОНИТОРИНГ И ПРОЦЈЕНА

5.1. Мониторинг

Имплементацију прекограницног програма ће пратити Заједнички одбор за мониторинг из Члана 142 ИПА Правила за имплементацију, формиран од стране земаља корисници које учествују, односно представника Комисије.

У Хрватској, имплементацију програма ће такође пратити ИПА Одбор за мониторинг у складу са Чланом Правила за имплементацију.

ИПА одбор за мониторинг ће извршити процјену ефикасности, квалитета и кохерентности имплементације програма, ради осигурања успјешности програмских циљева и унапријеђења ефикасности пружене помоћи.

У Босни и Херцеговини, Комисија може предузети све акције које сматра неопходним за праћење датог програма.

5.2. Процјена

Програми ће бити предмет процјена у складу са Чланом 141 ИПА Правила за имплементацију, у циљу унапријеђења квалитета, ефикасности и досљедности помоћи фондова Заједнице и стратегија имплементације прекограницних програма.

6. РЕВИЗИЈА, ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА, МЈЕРЕ ПРОТИВ ПРЕВАРЕ, ФИНАНСИЈСКЕ ПРИЛАГОДБЕ, ПРЕВЕНТИВНЕ МЈЕРЕ И ФИНАНСИЈСКЕ КОРЕКЦИЈЕ

6.1. Ревизија, финансијска контрола и мјере против преваре

Све акције и операције свих страна укључених у имплементацију овог програма, као и уговори и споразуми о имплементацији овог програма, предмет су супервизије и финансијске контроле Комисије (укључујући Европску канцеларију за борбу против превара) с једне стране, која има дискреционо право да може вршити провјере по свом нахођењу, или самостално или путем спољног ревизора, и ревизије Европског суда ревизора с друге стране. То укључује мјере као што је ex-ante верификација процеса тендера и уговарања коју врше Делегације у земљама корисницима.

Како би се обезбиједила ефикасна заштита финансијских интереса Заједнице, Комисија (укључујући Европску канцеларију за борбу против превара) може извршити провјере и инспекције на лицу мјеста у складу са процедурима предвиђеним одредбом Савјета (ЕЦ, Еуратом) 2185/96¹².

Горе описане контроле и ревизије примјењују се на све уговараче, подуговараче и кориснике гранта који су добили средства Заједнице.

6.2. Финансијске прилагодбе

У Хрватској, овлаштени државни службеник, који на првом мјесту носи одговорност за испитивање свих неправилности, ће извршити финансијске прилагодбе где примјети

¹¹ Директива Савјета 92/43/ЕЕЦ од 21. маја 1992. о очувању природних станишта и дивље флоре и фауне (ОЈ L206, 22.7.1992).

¹² Уредба Савјета (ЕЦ, Еуратом) бр. 2185/96 од 11. новембра 1996, ОЈ L 292; 15.11.1996; р. 2.

неправилности или ил и немар у погледу имплементације овог програма, укидањем читаве или дијела помоћи Заједнице. Овлаштени државни службеник ће узети у обзир природу и озбиљност неправилности и финансијског губитка помоћи Заједнице.

У случају неправилности, укључујући немар и превару, овлаштени државни службеник ће повратити помоћ Заједнице која је исплаћена кориснику у складу са државним процедурама за поврат.

6.3. Траг ревизије

У Хрватској, овлаштени државни службеник ће осигурати сталну доступност свих релевантних информација како би се обезбиједио довољно детаљан траг ревизије. Ове информације ће обухватати документирани доказ овлаштења пријаве за плаћање, обрачун и исплату таквих пријава, те начине третирања аконтација, гаранција и дугова.

6.4. Превентивне мјере

Хрватска ће обезбиједити истрагу и ефикасан третман за сумњиве случајеве преваре и неправилности, те обезбиједити функционисање механизма контроле и извјештавања у складу са Уредбом Комисије 1828/2006¹³. О свим сумњивим или стварним случајевима преваре или неправилности, као и свим томе везаним мјерама, морају се обавијестити службе Комисије без одгађања. Ако нема сумњивих или стварних случајева преваре или неправилности, земља корисник ће обавијестити Комисију о овој чињеници у року од два мјесеца након истека сваког квартала.

Неправилности значе све повреде одредби примјењивих правила и уговора, које настају као продукт дјела или пропуста финансијских радника, које доводе, или би довеле, у питање општи буџет Европске уније Унион наплатом неоправданог трошка из општег буџета.

Превара значи сваки намјерни чин или пропуст у погледу: употребе или презентовања лажних, нетачних или непотпуних изјава или документа, који за посљедицу имају проневјеру или незаконито задржавање средстава општег буџета Европске уније или буџета којима руководи Европска унија или којима се руководи у име Европске уније; недавање информација као кршење одређених обавеза са истим ефектом; погрешна примјена средстава у сврхе које нису оне за које су средства првенствено одобрена.

Земља корисник ће предузети све адекватне мјере за спречавање и борбу против активне и пасивне корупције у свим фазама процедуре набавке или процедуре додјеле гранта, као и током имплементације кореспондентних уговора.

Активна корупција се дефинише као намјеран чин било каквих обећања или давања, директно или посредно, користи било које врсте службенику лично или за трећу страну, да дјелују или се уздрже од дјеловања у складу са својом дужности или повриједе вршење својих функција на начин који штети или ће највјероватније штетити финансијским интересима Европских заједница.

Пасивна корупција се дефинише као намјеран чин службеника који, директно или посредно, тражи или прима корист било које врсте лично или за трећу страну, или прихвати обећање о таквој користи, да дјелује или се уздржи од дјеловања у складу са својом дужности или повриједи вршење својих функција на начин који штети или ће највјероватније штетити финансијским средствима Европских заједница.

Власти земље корисника, укључујући особље одговорно за имплементацију програма, ће takođe предузети све неопходне мјере предострожности ради изbjegavanja било

¹³

OJ L 371, 27.12.2006, p.1.

каквог ризика од сукоба интереса, те одмах обавијестити Комисију о било којем таквом сукобу интереса или ситуацији која би могла да доведе до таквог сукоба.

6.5. Финансијске корекције

Како би се осигурало кориштење средстава у складу са примјењивим правилима, у Хрватској ће Комисија примијенити процедуре сређивања рачуна или механизме финансијске корекције у складу са Чланом 53ц (2) Финансијске регулативе, те Оквирним споразумом који је закључен између Комисије и Хрватске.

Финансијска корекција може настати након:

- (i) идентификације одређене неправилности, укључујући превару; или
- (ii) идентификације слабости или недостатака у управљачким и контролним системима земље корисника.

Ако Комисија утврди да је настао трошак у оквиру овог програма на начин који нарушава примјењива правила, одлучиће о нивоу износа који ће се искључити из средстава Заједнице.

Обрачун и прављење таквих корекција, као и поврат средстава у вези с тим, извршиће Комисија слиједећи критерије и процедуре предвиђене у ИПА Правилима за имплементацију.

7. МАЊЕ РЕАЛОКАЦИЈЕ СРЕДСТАВА

Овлаштени службеник (АОД), или службеник (АОСД), у складу са суб-делегираним овлаштењима која су му додијелена од стране АОД, у складу са начелима здравог финансијског управљања, може извршити мање реалокације средстава без неопходне допуне одлуке о финансирању. У том контексту, кумултивне реалокације које не прелазе 20% од укупне вриједности намијењене за програм, са лимитом од 4 милиона ЕУР, неће се сматрати већим реалокацијама, ако оне не утичу на природу и циљеве програма. Одбор ИПА ће се информисати о горе наведеним реалокацијама средстава.

8. ОГРАНИЧЕНЕ ПРИЛАГОДБЕ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПРОГРАМА

Ограничено прилагодбе у имплементацији програма које утичу на елементе набројане у Члану 90 Правила за имплементацију Финансијске регулативе, које су индикативне природе¹⁴, могу се предузети од стране овлаштеног службеника (АОД), или службеника са суб-делегираним овлаштењима (АОСД), у складу са пријеносом овлаштења која му додијели АОД, те начелима здравог финансијског управљања без неопходне допуне одлуке о финансирању.

Потврђујем да овај превод потпуно одговара изворнику који је састављен на енглеском језику.

Бр. дневника:
Датум:
Мјесто:
ЗИНАЈДА ХРВАТ

Стални судски тумач за енглески језик.

¹⁴

Ови основни елементи индикативне природе су, за грантове, индикативни износи захтјева за понуде и, за набавку, индикативан број и врста предвиђених уговора и индикативан временски рок за лансирање процедуре за набавку.